

Onze kennis van de richtlijnen die de Duitsers bij de behandeling van al die gevangenen in het oog hielden, zit vol lacunes. Die richtlijnen moeten er geweest zijn: de *Aussenstellen der Sicherheitspolizei und des SD* en de daaronder ressorterende *Aussenposten* moeten geweten hebben, niet alleen in welke gevallen personen gearresteerd moesten worden maar ook wat met hen diende te geschieden. Wij nemen aan dat daarbij in het algemeen de in Duitsland geldende richtlijnen (zij zijn verloren gegaan) gevolgd zijn, maar daarnaast moeten er ook speciale voor ons land geldende richtlijnen zijn geweest die, zo stellen wij ons voor, vastgesteld, althans besproken werden op de periodieke bijeenkomsten van de successieve *Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD* (Nockemann, Harster, Naumann, Schöngarth) met hun Haagse *Abteilungsleiter* (Deppner en zijn collega's) en de chefs der *Aussenstellen* – van geen van deze besprekingen is een verslag bewaard gebleven. Het staat intussen wel vast dat talrijke arrestanten louter gestraft werden doordat zij slechts korte tijd vastgehouden werden waarna zij met een waarschuwing, eventueel ook met de verplichting een boete te betalen, weer naar huis werden gezonden. Harster deelde begin september '41 in een rondschrĳven aan zijn *Abteilungsleiter* en chefs van *Aussenstellen* mee dat hij bij die boetes (ze mochten tot f 100 door de *Aussenstellen* uit eigen bevoegdheid opgelegd worden) 'in erster Linie' dacht 'an Übertretungen von sicherheitspolizeilichen Verboten (Pfadfinder, kath. Jugendverbände usw.) sowie an das Abreißen von 'V'-Plakaten und amtlichen Bekanntmachungen und an alle Fälle deutschfeindlichen Verhaltens geringerer Bedeutung und Tragweite.'¹ Alle andere delinquenten moesten kennelijk langere tijd vastgehouden worden. En dan?

Bij het beantwoorden van die vraag was de *Sicherheitspolizei* volstrekt soeverein, zij het dat soms ook Seyss-Inquart en Rauter bepaalde aanwijzingen gaven. Rauter deelde bijvoorbeeld begin september '41 aan Harster mee dat Himmler zijn voorstel goedgekeurd had, 'dreitausend bis viertausend wenn möglich 18-35-jährige Kommunisten und Juden nach Mauthausen abtransportieren.' Met die maatregel was Seyss-Inquart, aldus Rauter 'einverstanden'², maar, zoals wij in deel 5 uiteenzetten (hoofdstuk 9, in de paragraaf 'De illegale CPN'): Harster niet. Hij liet uitsluitend Joden naar Mauthausen sturen en zond de communisten in de regel naar Buchenwald of Neuengamme. Seyss-Inquart op zijn beurt bepaalde in mei '44 dat 'die leichteren Fälle des Schwarzhandels' zes maanden in Vught opgesloten moesten worden ('die schwereren und besonders schweren Fälle' moesten voor het Duitse Ober-

¹ Rondschrĳven, 5 sept. 1941, van Harster (HSSuPF, 53a). ² Notitie, 5 sept. 1941, van Rauter aan Harster (a.v., 10d).